

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen

Ärende 9 - Yttrande över remissen "En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)"

En långsiktigt hållbar migrationspolitik

Vänsterpartiet har synpunkter på förslagen i Migrationskommitténs betänkande "En långsiktigt hållbar migrationspolitisk" som inte nämns i förslaget till yttrande.

Ett grundläggande problem med det förslag som presenteras är att det bygger på felaktiga premisser, nämligen att vi behöver en stram migrationslagstiftning för att klara av integrationen. Utgångspunkten för en långsiktig och hållbar migrationspolitik borde vara i de mänskliga rättigheterna, inte en vilja att stänga gränser och arbeta så aktivt som möjligt för att hindra människor på flykt att söka en fristad.

Det är det faktum att människor runt om i världen tvingas fly för sina liv som är ett problem, inte att några få av dem vill söka skydd i Sverige. Tvärtom är det något vi är, och ska vara, stolta över. Att Sverige är känt som ett land där människors rättigheter respekteras, där även kvinnor och barn har rättigheter och goda förutsättningar att förverkliga sina livsambitioner, är en bild vi vill värna och stärka.

För att det ska vara annat än en bild i framtiden krävs dock nu aktiv handling. Ambitionen i detta betänkande och hos de partier som står bakom det tycks vara att Sverige ska bli ett sämre land som människor inte vill bo och leva i. Det är en politisk vision som vi i Vänsterpartiet är mycket främmande för. Förslagen som läggs fram av kommittén innebär ett paradigmskifte i hur majoriteten historiskt sett på rättigheter i Sverige.

Där vi tidigare sett rättigheter som en nyckel till integration som ska öppna upp dörrar för oss alla, är detta förslag en del av ett skifte mot att betrakta rättigheter i samhället som belöningar vissa kan få om de mot alla odds lyckas ta sig igenom dessa stängda dörrar. Ett sådant skifte i synen på rättigheter får inte bara konsekvenser för de som omfattas av det, utan för alla i samhället. Vänsterpartiet motsätter sig en sådan utveckling. Ytterst är frågan vilket sorts land Sverige i framtiden ska vara.

Många av de förslag som presenteras har visat sig vara verkningslösa. De underlag som kommittén arbetat med visar att begränsningslagen inte hade någon effekt på hur stor andel av de asylsökande i Norden som sökte sig till Sverige och att Migrationsverkets prognos visar på små effekter av att återgå till den ordinarie utlänningslagen.

Bland annat framgår det att kommunmottagandet vid återgång till utlänningslagen skulle öka med knappt 11 personer per kommun och år, i genomsnitt. Kommitténs betänkande visar även att antalet asylsökande inte påverkar integrationstakten. Därigenom skapas ett orimligt cirkelresonemang: Det påstås att det behövs en lagstiftning som asyrlättsligt skrapar EU:s bottenivå för att förbättra integrationen, samtidigt som konsekvensanalysen tydligt visar att en sådan miniminivå när det gäller till exempel tillståndens längd och rätt till familjeåterförening försämrar integrationen. Det är motsägelsefullt och allvarligt att de negativa effekterna för integrationen på så sätt fördjupas.

Hade regeringen menat allvar med sin oro för att nyanlända ska drabbas av trångboddhet på grund av bostadsbrist eller av arbetslöshet på grund av otillräckliga språkkunskaper borde samtalet ha handlat om hur man bygger Sverige rymligare och starkare genom att investera i bostadsbyggande, i SFI från dag ett och det välfärdssamhälle som historiskt har visat sig vara den viktigaste och effektivaste integrationsmotorn, även i internationell jämförelse.

Utifrån detta kan Vänsterpartiet sammantaget inte stå bakom kommitténs betänkande. Förslagen som läggs fram kommer inte leda till förbättringar av den asyllagstiftning som finns i den ordinarie utlänningslagen, som åter börjar gälla när begränsningslagen löper ut. Inte heller kommer förslagen göra asyllagstiftningen mer långsiktigt hållbar, human, effektiv och rättssäker, snarare tvärtom.

Det finns delar i kommunens yttrande som innehåller kloka tankar utifrån ett lokalt perspektiv. Men även om dessa synpunkter skulle inkluderas i ett slutgiltigt beslut så skulle det fortfarande vara en lagstiftning som inte på långa vägar skulle kunna leva upp till grundläggande krav på mänskliga rättigheter.

Gällande 6.5.1 Tidsbegränsade uppehållstillstånd som huvudregel

Kommunens förslag till yttrande säger egentligen ingenting om hållningen i frågan. Önskvärt hade varit ett kraftigt avståndstagande då vi med vår erfarenhet, som nämns, borde veta mycket väl vilken oro detta leder till. Den osäkerheten i tillvaron gör folk mindre benägna att "investera" i sin framtid genom att lära sig språket, att utbilda sig eller att skaffa sig en fast punkt i tillvaron genom ett vitt förstahandskontrakt på en lägenhet (för lån till en bostadsrätt går knappast att få). Vi riskerar att få en stor del av kommunens invånare levandes i en psykosocial misär. Detta är traumatiskt och problematiskt, såväl för kommunens ekonomi som för den drabbade, dennes familj och inte minst barnen. Problematiken ligger även i den juridiska konflikt detta kan innebära i och med barnkonventionen.

Gällande 7.4.1 Krav för permanenta uppehållstillstånd

Kommunen lämnar ett tveksamt yttrande som berör tjänstepersoners ansvar istället för den enskilde asylsökandes, dvs. kommuninvånarens, aspekt av det hela. T.ex. är inlärning av språk ofta en svårighet för äldre personer vilket inte beaktas alls.

Gällande 15.7.8 Konsekvenser för bostadsmarknaden, boendeförhållanden och trångboddhet

I och med denna punkt har cynismen fullbordats om kommunen väljer att inte brodera ut denna text med en förklaring om hur t.ex. EBO-lagen faktiskt kan drabba utsatta asylsökande. Svaren fokuserar helt på gärningspersonerna istället för den drabbade eller asylsökande. Med kommunens erfarenhet skulle man här kunna nämna hur EBO-lagen kan drabba barnen i trångbodda lägenheter istället. Man kan också passa på att kräva att samtliga kommuner ska hålla sig med en allmännytta, bland annat för asylplaceringar. Detta för att motverka den segregation vi ser idag. Men om detta nämns inget.

Linda Sjögren (V)

Ersättare i kommunstyrelsen